

Advies over het voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad inzake een communautair systeem voor de toekenning van milieukeuren ⁽¹⁾

(91/C 339/09)

De Raad heeft op 22 februari 1991 besloten, overeenkomstig de bepalingen van artikel 130 S van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het bovengenoemde voorstel.

De Afdeling voor milieu, volksgezondheid en consumentenvraagstukken, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 6 september 1991 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Boisserée.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 289e zitting (vergadering van 25 september 1991) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. Inhoud van het Commissievoorstel

1.1. Het voorstel van de Commissie heeft betrekking op een verordening van de Raad tot invoering van een milieukeur voor de EG. Hiermee wordt beoogd:

- de consument over milieuvriendelijke produkten voor te lichten,
- milieuvriendelijke produktie en serieprodukten overeenkomstig de beginselen van de markt te bevorderen door producenten en handelaren reclame te laten maken met de milieukeur,
- het milieubewustzijn in de bevolking te versterken en de oplossing van milieuproblemen vlotter te doen verlopen (voorkomen en verwijderen van afval).

1.2. Het voorstel is gebaseerd op positieve ervaringen die in een aantal landen, met name de Bondsrepubliek Duitsland, met het toekennen van milieukeuren is opgedaan. Met het oog op de interne markt stelt de Commissie voor, een dergelijk keurmerk op EG-vlak in te voeren, te meer daar naast Duitsland ook in andere lidstaten aan de invoering van een milieukeur wordt gewerkt.

1.3. De toekenning van de milieukeur gebeurt overeenkomstig het Commissievoorstel op „vrijwillige” basis. Dit betekent dat de producent of de importeur niet verplicht zal zijn een milieukeur aan te vragen, en uiteraard dat de toekenning van de keur niet voorwaarde is voor de produktie en het in de handel brengen van de desbetreffende produkten.

1.4. Het criterium voor de toekenning van de milieukeur is de relatieve milieuvriendelijkheid van het produkt („milieuvriendelijkere mogelijkheden”, zie artikel 1 van het Commissievoorstel). Anders gezegd, het milieu wordt bij produktie, gebruik, verbruik en verwijdering van het van een keur voorziene produkt minder geschaad dan bij andere vergelijkbare produkten het geval zou zijn. Bovendien moet gewaarborgd

zijn dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met de hulpbronnen en dat bij de produktie schone technologieën worden toegepast.

1.5. De voorgestelde procedure voor de toekenning van het keurmerk is in meerdere fasen ingedeeld:

- vastleggen van produktgroepen die voor het keurmerk in aanmerking komen,
- vastleggen van de criteria voor de beoordeling van produktgroepen,
- toekenning van het keurmerk door een „jury” (vertegenwoordigers van de lidstaten en van de sociaal-economische kringen) op verzoek van producent of importeur,
- afsluiten van een contract betreffende het gebruik van de milieukeur, dat wettelijk zal worden beschermd.

1.6. Bij de verschillende fasen zijn betrokken:

- nationale autoriteiten,
- de Commissie,
- een raadgevend comité, samengesteld uit vertegenwoordigers van de regeringen,
- de genoemde „jury”,
- het Europees Milieu-agentschap.

1.7. De verordening is vooralsnog beperkt tot serieprodukten. Uit het Commissievoorstel wordt niet geheel duidelijk of de verordening alleen maar van toepassing zal zijn op particuliere consumptie of ook op het verbruik van overheid en openbare nutsbedrijven en particuliere ondernemingen.

1.8. De nieuwe verordening zal voorlopig niet van invloed zijn op nationale milieukeuren en andere bepalingen inzake verplichte etikettering van produkten.

⁽¹⁾ PB nr. C 75 van 20. 3. 1991, blz. 23.

2. Algemene beoordeling

2.1. Het voorstel tot invoering van een EG-milieukeur kan principieel de goedkeuring van het Comité wegdragen. Het thans voorgestelde instrument van het milieubeleid is in overeenstemming met de beginselen van de markteconomie en kan ertoe bijdragen, het milieubewustzijn in brede kringen van de bevolking te bevorderen [zie initiatiefadvies van het Comité inzake „Milieubeleid en de Europese interne markt”⁽¹⁾]. Het gebruik van de EG-milieukeur is zinvol wanneer andere instrumenten van het milieubeleid minder doelmatig zijn. De EG-milieukeur mag er evenwel beslist niet toe leiden dat noodzakelijke scherpere wettelijke maatregelen achterwege blijven. De milieukeur kan slechts een aanvulling op dergelijke maatregelen zijn, maar kan deze niet vervangen.

2.1.1. Ervaringen in sommige landen, met de Bondsrepubliek Duitsland, laten zien dat van milieukeuren die op basis van een consensus tussen maatschappelijke groeperingen worden toegekend, ecologische impulsen uitgaan op alle bij de markt betrokken partijen, d.w.z. producenten, handelaren en consumenten, en dat het milieubedrijf op deze manier aanzienlijk kan worden tegengegaan.

2.1.2. Het Comité is evenwel van mening dat het Commissievoorstel voor verbetering vatbaar is, zodat het doel ook werkelijk kan worden bereikt.

2.2. In de lid-staten is gebleken dat het een bepaalde tijd duurt voordat nieuwe keurssystemen op de markt algemeen ingang vinden. Het Comité stemt daarom in met het voorstel van de Commissie om nationale milieukeuren de eerstkomende tijd te laten voortbestaan.

2.3. Met de EG-milieukeur wordt beoogd het milieu te ontlasten waar het gaat om lucht, water, bodem, geluid, afval, energie en grondstoffen. Dit kan evenwel niet alleen maar worden bereikt door gebruik van milieuvriendelijke producten door de particuliere consument; ook producten die hoofdzakelijk door overheid of particuliere ondernemingen worden gebruikt (b.v. bouwstoffen uit kringloopmateriaal, geluidsarme bouwmaschinen), kunnen hier een rol spelen. Ook in de dienstverlening zijn er mogelijkheden het milieu te ontlasten — b.v. intensivering van het openbaar vervoer, strategieën ter voorkoming van afval en concepten voor recycling hiervan —, die door een EG-milieukeur zouden kunnen worden bevorderd. Alhoewel de EG-milieukeur in de eerste plaats zal worden toegepast bij serieproducten voor particulier ge- en verbruik, zou het systeem ook open moeten staan voor producten die door overheid en ondernemingen, evenals door de sector dienstverlening gebruikt worden. Juist op dit gebied zijn in de lid-staten waar reeds milieukeuren bestaan, positieve ervaringen opgedaan.

2.4. Het Comité stemt in met het voorstel van de Commissie om verpakkingen die integraal deel uitmaken van het produkt, niet als zelfstandige produkten voor de EG-milieukeur in aanmerking te laten komen, maar deze als integraal onderdeel van het produkt bij de beoordeling te laten meewegen. Bij de beoordeling van het produkt moet daarom ook de invloed van de verpakkingcomponent worden verdisconteerd. Vooral met het oog op de enorme afvalbergen in de lid-staten, die voor een groot deel bestaan uit verpakkingen, is het uiterst belangrijk dat bij de beoordeling van het milieueffect van een produkt ook naar de verpakking hiervan wordt gekeken. De EG-milieukeur zou producenten er zodoende toe kunnen aansporen, produkten met een minimum aan verpakkingsmateriaal in de handel te brengen zodat ook een minimum aan afval ontstaat.

2.5. Bij het vastleggen van produktgroepen moet ervoor worden gezorgd dat alle voor een bepaald doel geschikte mogelijkheden onder de loep worden genomen. Hierbij moeten ook produkten die slechts een gering marktaandeel hebben, maar die tegenover de traditionele op de markt dominerende concurrerende produkten uit milieu-oogpunt duidelijke voordelen vertonen, de kans krijgen om voor een EG-milieukeur in aanmerking te komen.

2.6. Met het oog op de geloofwaardigheid en de acceptatie van de EG-milieukeur is het bijzonder belangrijk dat de concrete criteria voor de afzonderlijke produktgroepen worden vastgelegd op basis van duidelijk omliggende, zeer strenge eisen. De criteria moeten zo duidelijk zijn dat alle producenten uit de EG-lid-staten en uit landen van buiten de EG die gebruik willen maken van de EG-milieukeur en die kunnen aantonen aan de criteria te voldoen, er zeker van kunnen zijn dat beslissingen in verband met de toekenning van het keurmerk alleen op grond van deze criteria en op basis van gelijke behandeling van alle aanvragers worden genomen. Tegelijkertijd moeten de criteria evenwel zo streng zijn dat de consument kan vertrouwen op de door de EG-milieukeur gesymboliseerde milieukwaliteit van de produkten.

2.7. Het Comité kan er geen begrip voor opbrengen dat de Commissie in haar verordeningvoorstel de maatschappelijke groeperingen niet bij de keuze van de produkten en het vastleggen van de specifieke criteria wil betrekken. In sommige lid-staten is dit wel het geval en zijn zeer positieve ervaringen met de milieukeur opgedaan.

2.7.1. Voor de EG-milieukeur als instrument waarvan belangstellende producenten of importeurs vrijwillig gebruik kunnen maken om te wijzen op de milieuvriendelijkheid van hun produkt, dient een breed draagvlak te ontstaan. Daartoe is het vooral zaak, de maatschappelijke kringen reeds in een vroeg stadium bij de besluitvormingsprocedure te betrekken. Het Comité stelt derhalve voor, de maatschappelijke groeperingen reeds bij de selectie van de produktgroepen en zeker ook bij de vastlegging van criteria waaraan de produkten

⁽¹⁾ Doc. ESC (90) 1052 (PB nr. C 332 van 31. 12. 1990).

moeten voldoen om voor de milieukeur in aanmerking te komen, intensief te betrekken. Het is een goede zaak dat de overheid zich zo min mogelijk in deze procedure mengt, en deze gedachte strookt ook met het vrijwillige karakter van de EG-milieukeur, die immers niet voorwaarde is voor de productie en het in de handel brengen van de desbetreffende produkten.

2.7.2. De procedure voor het verkrijgen van een EG-milieukeur zou zo openbaar en onbureaucratisch mogelijk moeten zijn. Het Comité stelt derhalve de volgende procedure voor:

— Beslissingen aangaande de keuze van de produktgroepen worden in samenwerking met de Commissie genomen door een uit maatschappelijke groeperingen samengesteld comité naar aanleiding van voorstellen die via Commissie, nationale regeringen en Europese organisaties van producenten, handelaren en consumenten bij dit comité worden ingediend. Bij het nemen van de besluiten dient het Europees Milieu-agentschap te worden betrokken.

— Dit comité legt samen met de Commissie met de vakkundige steun van het Europees Milieu-agentschap of, zolang het Milieu-agentschap nog niet functioneert, een vergelijkbaar wetenschappelijk orgaan op EG-niveau, concreet en op gedetailleerde wijze de criteria vast waaraan de produkten binnen een groep moeten voldoen om voor de EG-milieukeur in aanmerking te komen. Hierbij is de inachtneming van wettelijke veiligheidsvoorschriften weliswaar voorwaarde, maar niet het enige criterium voor toekenning van de milieukeur.

— De toekenning van de EG-milieukeur voor de afzonderlijke produkten en diensten, met name het sluiten van contracten voor het gebruik van dit keurmerk, mag uitsluitend op basis van deze criteria gebeuren. De Commissie zou moeten worden ingeschakeld om ervoor te zorgen dat de toekenningsprocedure overal op dezelfde wijze verloopt. Bij de toekenning van de milieukeur gaat het er in de visie van het Comité uitsluitend om, zuiver technisch te stellen of de afzonderlijke produkten en diensten aan de voor de betrokken produkt- en dienstengroepen vastgelegde criteria voor een EG-milieukeur voldoen.

2.8. Het Comité stemt in met artikel 130 S van het EEG-Verdrag als juridische grondslag van de verordening.

De gekozen rechtsvorm van het voorstel, namelijk de verordening, wordt door het Comité als adequaat beschouwd, vooral om te kunnen verbieden dat het keurmerk zonder toestemming en/of op bedrieglijke wijze wordt gebruikt. Ten einde geen aanleiding te geven tot juridische geschillen, zou de tekst evenwel niet alleen inhoudelijk geconcretiseerd, maar ook preciezer geformuleerd moeten worden.

3. Bijzondere opmerkingen

3.1. Artikel 1

3.1.1. Uit het Commissievoorstel wordt niet duidelijk of de EG-milieukeur alleen maar zal worden toegekend voor produkten voor particulier gebruik of dat ook door overheid en ondernemingen gebruikte produkten hiervoor in aanmerking komen. Volgens het Comité zou ook voor serieprodukten die hoofdzakelijk door overheid of ondernemingen worden aangeschaft, de EG-milieukeur moeten kunnen worden toegekend.

3.1.2. Alhoewel de EG-milieukeur in de praktijk zeker in de eerste plaats zal worden toegekend voor in serie vervaardigde verbruiksgoederen, zouden ook bijzonder milieuvriendelijke diensten niet algemeen van de milieukeur moeten worden uitgesloten. De beslissing hierover zou nu moeten worden genomen, aangezien er geen reden is om een dergelijke bepaling pas later fasegewijs in te voeren.

3.1.3. Het Comité is van mening dat aan produkten en diensten waarvoor een EG-milieukeur is aangevraagd, niet alleen t.a.v. de milieukwaliteit, maar ook de overige kwaliteitscriteria, met name veiligheid, strenge eisen moeten worden gesteld. Hierbij mag niet alleen maar worden gelet op de „veiligheid van het produkt of van de werknemers”. Het moet eerder zo zijn dat naast de (technische) veiligheid van produkten de bescherming van de gezondheid van consument en werknemers wordt gewaarborgd.

Het Comité verwacht dat bij de beoordeling van de veiligheid en de onschadelijkheid voor de gezondheid van het betrokken produkt wordt uitgegaan van het juiste gebruik en dat de deugdelijkheid hiervan niet in twijfel mag worden getrokken.

3.2. Artikel 2

3.2.1. In artikel 2 zou eerst moeten worden vastgelegd voor welke gebieden — produkten en diensten — de verordening wel van toepassing is.

3.3. Artikel 3

Wat artikel 3 d) betreft, gaat het Comité ervan uit dat bij de beoordeling van de productie (fabricage) ook moet worden gelet op het milieu-effect van grondstoffen en andere stoffen die bij het productieproces worden gebruikt.

3.4. Artikel 4

Hier zou verduidelijkt moeten worden dat de verordening inzake de EG-milieukeur niet van invloed zal zijn op andere communautaire voorschriften.

3.5. Artikel 5

De vaststelling van de produktgroepen vormt de eerste belangrijke fase in de gehele procedure voor de toekenning van een EG-milieukeur. De definitie van een produktgroep is derhalve van groot belang. Hierin zouden alle soorten produkten en diensten moeten worden opgenomen die voor een bepaald doel geschikt zijn. Het Comité acht de in artikel 3 c), gebruikte definitie beter dan de definitie in artikel 5. Alleen al met het oog op de juridische duidelijkheid zou in beide artikelen dezelfde terminologie moeten worden gebruikt⁽¹⁾.

3.5.1. Beslissingen over de selectie en de afbakening van de produktgroepen zouden op voorstel van een bevoegde instantie in de lid-staten dan wel de Commissie moeten worden genomen door een uit de maatschappelijke groeperingen samengesteld comité (zie ook paragrafen 2.7.2 en 3.9.2). De Commissie dient in ieder geval in samenwerking met het Europees Milieu-agentschap een vooronderzoek naar de aanvragen in te stellen.

3.6. Artikel 6

3.6.1. Het Comité gaat er overigens van uit dat overeenkomstig het voorschrift het produktieproces naar verwachting geen belangrijke schade voor mens en/of milieu mag veroorzaken, onafhankelijk van de vraag of gevaarlijke stoffen of combinaties van stoffen worden gebruikt.

3.6.2. Bovendien zou het gehele artikel in redactioneel opzicht moeten worden herzien en duidelijker geformuleerd moeten worden.

3.7. Artikel 7

De specifieke milieucriteria voor een produkt- of dienstengroep moeten duidelijk en op een hoog niveau worden vastgelegd. Hierbij moeten alle in de beoordelingstabel in bijlage I genoemde aspecten worden bekeken, zodat de „van de wieg tot het graf”-benadering wordt gevolgd en tevens alle aspecten van de milieubescherming aan bod komen.

Bij toepassing van de beoordelingstabel (bijlage I) moeten de „specifieke milieucriteria” voor de afzonderlijke produkt- en dienstengroepen nader beschreven en geconcretiseerd worden. Bij het vastleggen van de criteria zou het gebruik van schone technologieën niet alleen verlangd moeten worden waar zulks van toepassing is, maar zonder dat enige beperking wordt gesteld.

3.8. Artikel 8

Beslissingen t.a.v. de specifieke milieucriteria voor de afzonderlijke produkt- en dienstengroepen zouden moe-

ten worden genomen door het uit de maatschappelijke groeperingen samengestelde comité (zie ook paragrafen 2.7.2 en 3.9.2).

3.9. Artikel 9

3.9.1. Wordt de door het Comité voorgestelde procedure gevolgd (zie paragrafen 2.7.2 en 3.9.2), dan zou geen comité van raadgevende aard noodzakelijk zijn. De Commissie dient in ieder geval een vooronderzoek naar de voorstellen in te stellen (zie ook paragraaf 3.5.1).

3.9.2. Overeenkomstig het vrijwillige karakter van de EG-milieukeur zouden wezenlijke beslissingen door de maatschappelijke groeperingen in eigen verantwoording genomen moeten worden (zie ook paragraaf 2.7.2). Het Comité stelt voor, een comité op te richten, samengesteld uit resp. drie vertegenwoordigers van de volgende belangengroepen: industrie, handel alsook consumenten-, milieu- en werknemersorganisaties. In het Commissievoorstel worden i.v.m. de samenstelling van de jury, die, wat de deelname van de maatschappelijke groeperingen betreft, met genoemd comité vergeleken zou kunnen worden, ook de media vermeld. Het Comité betwijfelt of het gezien het technische karakter van het comité zinvol is de media hierbij te betrekken. Voorts zou de voorzitter van het comité door de leden zelf gekozen en niet door de Commissie aangewezen moeten worden. Beslissingen in dit comité zouden met eenvoudige meerderheid van stemmen moeten worden genomen. De Commissie onderzoekt of de beslissingen van het comité overeenstemmen met de bepalingen van de verordening. Mocht de Commissie tot de slotsom komen dat een beslissing van het comité niet juist was, dan komt dit opnieuw bijeen. Mochten de bezwaren van de Commissie vervolgens nog niet uit de weg zijn geruimd, dan legt zij de Raad een voorstel voor de te nemen maatregelen voor. De Raad besluit in deze gevallen met gekwalificeerde meerderheid van stemmen (artikel 148, lid 2, EEG-Verdrag).

Het zou misschien een goed idee zijn, het Economisch en Sociaal Comité met de benoeming van de vertegenwoordigers van de organisaties in bedoeld comité te belasten.

3.10. Artikel 10

3.10.1. Aan alle produkten en diensten die aan de voor een bepaalde produkt- of dienstengroep vastgelegde specifieke milieucriteria voldoen, moet een EG-milieukeur worden toegekend (zie ook paragraaf 2.6). Het Comité spreekt zich derhalve uit tegen het in het Commissiedocument geuite idee om de voorgestelde produkten in zekere zin met elkaar te laten „concurreren” om zodoende te kunnen bepalen welke produkten het meest geschikt zijn voor de EG-milieukeur.

3.10.2. Het Comité stelt voor, voor de grafische vormgeving van de EG-milieukeur een wedstrijd te or-

⁽¹⁾ In de Nederlandse versie is dezelfde formulering aangehouden.

ganiseren ten einde te waarborgen dat de consument (koper, opdrachtgever) zich optimaal met het doel van de EG-milieukeur kan identificeren. Het Comité bewijfelt of dit met het door de Commissie voorgestelde keurmerk mogelijk is.

3.10.3. Het is belangrijk dat in het keurmerk zelf of in de onmiddellijke nabijheid hiervan wordt verduidelijkt om welke reden de keur is toegekend. Het Comité ziet in hoe moeilijk het gezien de veelaligheid van de Gemeenschap is, verbale informatie in het keurmerk op te nemen.

De door de Commissie voorgestelde codes zijn evenwel niet geschikt om de redenen voor de toekenning van de keur transparant te maken. Het Comité acht pictogrammen beter geschikt; deze zouden evenwel nog ontwikkeld of door middel van genoemde tekenwedstrijd ontworpen moeten worden; EG-milieukeur en pictogram zouden dan eventueel met elkaar kunnen worden verbonden.

3.10.4. De in het Commissievoorstel in artikel 10, leden 5 en 6, genoemde bepalingen zouden volgens het Comité in artikel 19 moeten worden ingevoegd.

3.11. Artikel 12

3.11.1. Er zou verduidelijkt moeten worden dat met de „specifieke gedragscriteria” de specifieke milieucriteria overeenkomstig artikel 7 bedoeld worden.

3.11.2. Het Comité begrijpt niet waarom in het Commissiedocument is vastgesteld dat een onderneming die een bestaande keur niet (meer) wil gebruiken, de bevoegde instantie hiervan tevoren op de hoogte moet stellen.

3.12. Artikel 13

3.12.1. De afzonderlijke produkten en diensten moeten voldoen aan de specifieke milieucriteria voor de produkt- en dienstengroepen om voor de milieukeur in aanmerking te komen; de bevoegde instantie dient zich hieraan strikt te houden. De bevoegdheid voor het toekennen van de milieukeur zou moeten worden gekoppeld aan de bevoegdheid voor het sluiten van contracten voor het gebruik hiervan. Om te bereiken dat de toekenningsprocedure overal op dezelfde wijze verloopt, zouden de bevoegde instanties (artikel 11 van het Commissievoorstel) de Commissie moeten inschakelen voordat de contracten voor het gebruik van het keurmerk worden gesloten. De Commissie zou dan ook het recht moeten hebben beslissingen te herroepen.

3.12.2. Het Comité is tegen de bepaling in artikel 13 van het Commissievoorstel dat keuren alleen maar worden toegekend voor produkten die „het best” aan de voorschriften voldoen. De milieukeur zou voor alle produkten die aan deze voorschriften voldoen, moeten worden toegekend.

In artikel 13 is niet voorzien in de mogelijkheid voor de aanvrager om tegen een negatieve beslissing beroep aan te tekenen. Hier zou ten minste naar het nationale recht moeten worden verwezen. Het Comité acht het bovendien gewenst, de betrokken kringen het recht toe te kennen dat een besluit nogmaals wordt onderzocht indien blijkt dat niet aan de voorwaarden voor toekenning van het keurmerk is voldaan resp. de EG-milieukeur op onjuiste wijze wordt gebruikt.

3.13. Artikel 14

Het Comité constateert met voldoening dat het nog op te richten Europees Milieuagentschap zal worden betrokken bij de voorbereidende werkzaamheden voor de opstelling van de specifieke milieucriteria. Niet duidelijk is echter welke organisaties worden bedoeld met de „geëigende gespecialiseerde wetenschappelijke en technische organisaties” waarmee het Milieuagentschap overleg zou moeten plegen, en hoe dit overleg er zou moeten uitzien.

Bij deze gelegenheid verklaart het Comité bezorgd te zijn over de vertraging die bij de oprichting van het Europees Milieu-agenschap optreedt.

3.14. Artikel 19

3.14.1. Het Comité stelt voor, artikel 10, lid 5 en 6, in artikel 19 op te nemen zodat dit artikel de volgende titel zou moeten krijgen: „Gebruik van en reclame met de milieukeur”.

3.14.2. Het Comité wijst erop dat door middel van de onderhavige verordening alleen de reclame met de EG-milieukeur kan worden geregeld, maar niet reclame met andere milieusymbolen op nationaal vlak dan wel milieusymbolen van particuliere organisaties. Het is derhalve belangrijk vast te leggen dat geen merktekens mogen worden gebruikt die tot verwarring met de EG-milieukeur zouden kunnen leiden.

3.14.3. Ten einde te voorkomen dat merktekens worden gebruikt die tot verwarring met de EG-milieukeur kunnen leiden, moeten in de verordening sancties worden vastgelegd voor gevallen waarin dit verbod wordt overtreden of moeten de lid-staten er nadrukkelijk toe worden verplicht hiervoor regelingen te treffen. Het Comité adviseert, in de verordening vast te leggen dat de lid-staten de plicht, of althans de mogelijkheid moeten hebben op grond van nationale voorschriften verbodsbepalingen uit te vaardigen.

3.15. Artikel 21

Het Comité juicht het hier nogmaals benadrukte vrijwillige karakter van de EG-milieukeur toe, dat een wijziging van het concept overeenkomstig genoemde voorstellen niet alleen rechtvaardigt, maar zelfs noodzakelijk maakt.

3.16. *Artikel 22*

3.16.1. Het spreekt vanzelf dat de Commissie te allen tijde — en niet pas na verloop van vijf jaar — kan overwegen en, indien nodig, voorstellen, de verordening te wijzigen. D.w.z. dat de bepalingen in de eerste alinea overbodig zijn. Naar dergelijke bepalingen zou hoogstens kunnen worden verwezen in een door de Raad n.a.v. de goedkeuring van de verordening vast te stellen resolutie.

Het feit dat in de onderhavige verordening reeds nadrukkelijk wordt vastgelegd dat bij een mogelijke wijziging zou worden bekeken of nationale systemen naast het communautaire systeem moeten blijven voortbestaan, zou bovendien een averechts effect kunnen hebben; hieruit zou namelijk geconcludeerd kunnen worden dat nationale keurmerken op den duur zullen verdwijnen. Bijgevolg zou de belangstelling voor deze keurmerken kunnen afnemen voordat de EG-milieukeur is doorgebroken. De bevordering van milieuvriendelijk gedrag zou hiermee volgens het Comité niet zijn gediend. Voorts is het de vraag of het juridisch mogelijk zou zijn, particuliere — d.w.z. niet door de overheid ingestelde — keurmerken, waarmee reclame wordt gemaakt voor de milieuvriendelijkheid van een produkt,

te verbieden. Anders gezegd, alleen door de nationale overheid verstrekte kenmerken te verbieden, zou het doel, namelijk symbolisering van milieukwaliteit door middel van één enkel kenmerk, niet worden bereikt.

3.16.2. Het feit dat overeenkomstig artikel 22, derde alinea, het vaststellen van de milieucriteria aan het Milieu-agentschap zal worden overgedragen, strookt niet met het door het Comité voorgestelde concept. Mocht het vastleggen van de criteria worden overgedragen aan een orgaan van de betrokken groeperingen (zie paragraaf 3.9.2), dan zou de taak van het Milieu-agentschap zich ertoe beperken de ingediende verzoeken uit technisch oogpunt te beoordelen.

3.17. *Bijlage I*

In de beoordelingstabel zal ook het aspect gezondheidsbescherming moeten worden opgenomen; overigens wordt naar paragraaf 3.7 van dit advies verwezen.

3.18. *Bijlage II*

Zie paragraaf 3.10.2 van onderhavig advies.

Gedaan te Brussel, 25 september 1991.

De Voorzitter
van het Economisch en Sociaal Comité
François STAEDLIN